

щото време той нададе гласъ (*en même temps il cria*). Т. 220—страхъ, задамъ страху: Татаринътъ ви е надалъ такъвъ страхъ. Тб. 34.

Надамъ *м. дл. возв.* надѣюсь: Първи ми пѣтли пропѣха, Първо ми либе не дойде: Я му се надамъ да дойде. З. 143.

Надарѣ *м. св.* **Надарѣвамъ** *м. дл.* одарю, одаряю: Естество-то е надарило челоуѣка съ хубавы и прѣкрасны способности. Л. Д. 1873 г. 99.

Надбѣрѣ *м. св.* **Надбѣрвамъ** *м. дл.* одолѣю, одолѣвамъ въ борѣбѣ: Ламия е мощне люта, Не ке можемъ никакъ да я надборимъ. Вв. 22. Бива силунъ каку самувилъ. Со витекъ да са бори Борба ту надборе. D. S. 10, 11. 14—15. **Надбѣрвамъ** са состязаясь въ борѣбѣ: Въ ягкость-тъ и силъ-тъ мома-та не ся вдава на момъкъ-тъ; ти е тѣй здрава, снажна и юначна, що-то много има, кои-то ся надборватъ съ мажъ-тъ си. Ч. 59.

Надбѣрѣзамъ *м. св.* перегоню; *взаимно* гоняюсь съ кѣмъ либо въ перегонку; предупреждаю кого въ чемъ: Стуене а бре, Стуене! Имамъ си залугъ съсъ теби, Стуене, да сж надбѣрзамъ, Аку ма, Стуене, надбѣрзашъ, Харизма ша ти харижъ. Бончевъ. Н. П. 36. (*син.* надпреварямъ са съ нѣкого).

Надварѣ *м. св.* **Надварямъ** **Надварвамъ** *м. дл.* 1) опережу, опережаю: Хрътката отъ горештинъ десетъ пѣти надварва самиятъ заецъ. Тб. 85. 2) превзойду, превосхожу: Скоро поѣхъ азъ петово-то искусство и надварихъ учителя си. Р. 108. **Надварямъ** са **Надварвамъ** са соревную, конкурирую: Въ това тържество ся надваряхъ особено Чеси-ти и Поляци-ти съ Нѣмцы-ты, зачто-то и едни-ти и друзи-ти броятъ Коперника за свой. Л. Д. 1874 г. 126. Нѣкои си прѣдпримачи не щали да почетатъ правнѣж-тъ на Фултона та подкачили да строятъ и да пуцатъ пароходы за да ся надварятъ съ него. Л. Д. 1875 г. 51. Чухъ ги тамо че ся каратъ И говорятъ съ нашый гласъ. Като викатъ ся надварятъ (*препираются*): „Ты си нищо, азъ съмъ азъ. Сб. 116. **Надваряне** **Надварване** *с. с.* соревнованіе, конкуренція: Надварваніе-то запалва у челоуѣка благороденъ огънь. П. 12. Има мѣста, въ кои-то отъ 5—10 рызы и 2—3 фустана отъ надваряніе една другъ, майки-ты сж достигнали днесъ да правятъ и да даватъ по 50 рызы, по 20 фустана. Л. Д. 1869 г. 158.

На двѣ нар. надвое: Небо са на двѣ раздѣли. З. 156. **На двѣ-на три**, кое-какъ: Майки-тъ ги облачатъ сутренъ на-двѣ—на-три, па хайде гражданче-то на улица-та, а селенче-то съ волове-тъ или биволе-тъ на поле-то. Л. Д. 1876 г. 61. Носяхъ една гуглъ безъ никакъвъ скрой, много висока, сбодена на-двѣ на-три отъ кожь кожь. Р. С. 89.